

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 360/2023-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Advokátskej kancelárie Motyčka, s. r. o.**, Štefánikova trieda 52, Nitra, IČO 53 503 007, zastúpenej JUDr. Ondrejom Brlášom, advokátom, Štefánikova 9, Nitra, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra sp. zn. 4 T 5/2021 z 20. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, jeho zrušenia a vrátenia veci všeobecnému súdu na nové konanie. Takisto žiada ústavný súd o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka, resp. advokát vykonávajúci advokátsku činnosť prostredníctvom sťažovateľky bol v trestnom konaní opatrením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 Tp 37/2021 z 2. augusta 2021 ustanovený ako obhajca obvineného, u ktorého išlo o prípad povinnej obhajoby a ktorému bolo vznesené obvinenie za dva špecifikované trestné činy spáchané v jednočinnom súbehu. Sťažovateľka si návrhom zo 6. decembra 2021 uplatnila v rámci uvedeného trestného konania odmenu za obhajobu *ex offo* a náhradu hotových výdavkov v celkovej výške 1 384,49 eur, kde pri výpočte uplatnila § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) a základnú sadzbu tarifnej odmeny navýšila o jednu tretinu. Uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu sp. zn. 4 T 5/2021 z 12. januára 2022

(ďalej len „prvostupňové uznesenie“) bola sťažovateľke priznaná nižšia suma v porovnaní s uplatneným návrhom s odôvodnením, že na aplikáciu citovaného ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z. neboli v prípade sťažovateľky splnené vyhláškou predpokladané podmienky, a to podmienka spojenia vecí. O sťažnosti podanej proti predmetnému uzneseniu rozhodol samosudca okresného súdu uznesením sp. zn. 4 T 5/2021 z 20. októbra 2022 (ďalej len „namietané uznesenie“), ktorým ju ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka dôvodí, že interpretácia a aplikácia § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktorú prezentuje okresný súd v namietanom uznesení, nesie znaky arbitrárnosti, keďže sa podľa mienky sťažovateľky odchyľuje od interpretácie, ktorú pre analogickú situáciu prezentoval ústavný súd vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 536/2018. Sťažovateľka je toho názoru, že sa pri aplikácii dotknutého ustanovenia vyhlášky nemožno obmedziť na doslovné znenie, ale je potrebné uprednostniť výklad, ktorý je súladný so zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia. V nadväznosti na to v kontexte odôvodnenia oboch rozhodnutí okresného súdu argumentuje, že *„Zároveň absenciu rozhodnutia o spojení na spoločné prejednanie dvoch trestných činov v trestnom konaní nie je možné pričítať sťažovateľovi, keď už zo samotného uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva skutočnosť, že uznesením o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku sa začalo trestné stíhanie pre dva trestné činy.“*. Domnieva sa, že dotknuté slovné spojenie príslušného ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z. („Pri spojení dvoch alebo viacerých vecí...“) nemožno interpretovať, tak ako to prezentuje okresný súd, hoci ide o skutky, ale je potrebné zaň považovať trestný čin, čo odôvodňuje sťažovateľka svojou úvahou, že *„V prípade ak je osoba stíhaná za viac trestných činov (bez ohľadu na počet skutkov, z ktorých tieto vyplývajú), tak obhajca musí obhajobu viesť s dôrazom na každý trestný čin, nakoľko obvinený môže byť trestným konaním postihnutý za ktorýkoľvek trestný čin a nestačí vyvrátiť jeden trestný čin.“*.

4. V označenom postupe okresného súdu vidí sťažovateľka porušenie svojich označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ťažiskom argumentácie ústavnej sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie o nesprávnej interpretácii príslušného ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktoré upravuje podmienky pre zvýšenie základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta za poskytnuté právne služby, a táto interpretácia je podľa tvrdenia sťažovateľky nekompatibilná so závermi špecifikovaného nálezu ústavného súdu v analogickej veci.

6. Pri posúdení právnej veci sťažovateľky sa tak ústavný súd po oboznámení s dotknutou právnou úpravou zamerá na zodpovedanie otázky, či bol postup okresného súdu premietnutý

do namietaného uznesenia, ústavnoprávne akceptovateľný, teda či konajúcim súdom zvolená interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu. Inými slovami, či je záver namietaného uznesenia najvyššieho súdu zdôvodnený ústavne udržateľným spôsobom.

7. 1. Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.

7.2. Podľa § 18 ods. 1 Trestného poriadku o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu veci v primeranej lehote.

8. Okresný súd v odôvodnení namietaného uznesenia, ktorým posúdil sťažnosť sťažovateľky uplatnenú proti prvostupňovému uzneseniu ako nedôvodnú, interpretoval, že zvýšená odmena v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. obhajcovi v dotknutom trestnom konaní obhajcovi nepatrí, keďže v prípade trestnej veci jeho klienta kvalifikácia skutku v čase vznesenia obvinenia síce zahŕňala dva trestné činy, avšak boli spáchané v jednočinnom súbehu, a teda v dotknutom prípade nedošlo k spojeniu vecí na spoločné konanie, tak ako to predpokladá § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Okresný súd takisto argumentoval, že v prípade sťažovateľky nešlo o situáciu analogickú s tou, ktorej sa týka špecifikovaný nález ústavného súdu, na ktorý sa sťažovateľka odvoláva, keďže v nej išlo na rozdiel od prípadu sťažovateľky o trestné konanie týkajúce sa viac viacerých skutkov, ktoré boli prejednané spoločne.

9. Ústavný súd je predovšetkým toho názoru, že je znenie dotknutého ustanovenia jasné a jednoznačné. V zmysle znenia príslušného ustanovenia vyhlášky k špecifikovanému zvýšeniu základnej sadzby tarifnej odmeny dochádza v prípade spojenia vecí (na spoločné konanie). Spojenie vecí pritom definuje § 18 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého k spojeniu vecí na spoločné konanie dochádza (môže sa vykonať) v dvoch prípadoch. V prvom prípade ide o subjektívnu súvislosť trestných činov, t. j. jeden obvinený spáchal viac trestných činov (viacčinný súbeh), v druhom prípade objektívnu súvislosť trestných činov, t. j. súvislosť trestných vecí viacerých obvinených, napríklad spolupáchateľstvo alebo účastníctvo, ale aj nadväznosť trestnej činnosti iných osôb na trestnú činnosť hlavného páchatel'a pri niektorých formách trestnej súčinnosti upravených v štvrtom diele ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona.

10. Obsah § 18 ods. 1 Trestného poriadku o spojení vecí na spoločné konanie dáva jednoznačnú odpoveď, že trestné konanie síce o dvoch trestných činoch toho istého obvineného, avšak spáchaných v jednočinnom súbehu nie je spoločným konaním, pretože takýmto je konanie vykonávané na základe predchádzajúceho spojenia vecí (trestných činov) toho istého obvineného spáchaných vo viacčinnom súbehu. Systematický výklad § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (zohľadňujúci ustanovenie Trestného poriadku o spoločnom konaní) vedie k jednoznačnému záveru, že sa v sťažovateľkinom prípade toto ustanovenie aplikovať nemôže, keďže v prípade jej klienta nešlo o spojenie viacerých vecí, resp. trestných činov spáchaných vo viacčinnom súbehu

na spoločné konanie, ale od počiatku o jediné konanie o trestných činoch spáchaných obvineným v jednočinnom súbehu, kde z podstaty veci k spojeniu v zmysle Trestného poriadku nedochádza.

11. Aj keď sťažovateľka považuje obhajobu obvineného v prípade jednočinného súbehu viacerých trestných činov za náročnejšiu v porovnaní s obhajobou obvineného v prípade jediného trestného činu, v jej prípade nejde o požadovaný stupeň náročnosti (vyšší), ktorý predpokladá citované ustanovenie vyhlášky, keď sa obhajoba týka spoločného konania o viacerých trestných činoch, ktoré boli spáchané samostatne, teda vo viacčinnom súbehu. Takisto je potrebné povedať, že špecifikovaný nález ústavného súdu, na ktorý sa sťažovateľka odvoláva, tak ako to správne poznamenal aj okresný súd v namietanom uznesení, sa netýka analogickej situácie so situáciou sťažovateľky, keďže upravuje prípad viacčinného súbehu trestných činov jedného obvineného spojených na spoločné konanie.

12. Vzhľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že okresný súd interpretoval a aplikoval citované ustanovenie vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v plnom súlade s jeho obsahom, zohľadňujúc pritom potrebu jeho systematického výkladu, kde zvolený výklad nijako neodporuje zmyslu a účelu dotknutého ustanovenia. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

13. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu